

25.03.2021

Asia/5

§ 53

Liikenneliikelaitoksen lausunto kaupunginhallitukselle valtuustoa- loitteesta, joka koskee ilmastobudjetin käyttöön ottamista Helsin- gissä

HEL 2020-013684 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikenneliikelaitos (HKL) suhtautuu positiivisesti ilmastobudjetoinnin käyttöönottoon. Ilmastobudjetin kautta HKL:n ja koko kaupungin olisi mahdollista tuoda ilmastotoimiin varatut määrärahat selkeämmin esille ja lisätä läpinäkyvyyttä ilmastopolitiikassa. Tämä toisi nykyistä paremmin esille HKL:n roolin osana kaupungin hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamista. Ilmastobudjetin avulla HKL ja koko kaupunki pystyvät paremmin arvioimaan, miten ilmastotoimet tulevat etenemään suhteessa hiilineutraalisuustavoitteisiin.

Helsingin ja myös HKL:n tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035. HKL:n kasvihuonekaasupäästöjen, niiden vähentämistoimenpiteiden ja niihin liittyvien kustannusten toteutumista on seurattu jo vuosia osana kaupungin ympäristöraporttia. HKL:n osalta ilmastobudjetoinnin laatiminen olisi todennäköisesti suhteellisen helposti toteutettavissa, sillä HKL:n ilmastonsuojelun kustannukset ja ilmastoinvestoinnit on tunnistettu ja HKL:n toiminnan suorat päästöt laskettu ympäristöraportoinnin yhteydessä, ja niitä on seurattu useita vuosia.

Ilmastobudjetin toteuttaminen vaatisi kuitenkin nykyistä selkeämpää kaupunkitasoista määrittelyä muun muassa siitä, mitkä toimenpiteet lasketaan ilmastotoimiksi. Ilmastobudjetoinnin tiedot voidaan tuottaa HKL:n talousarvioesityksessä, mutta se edellyttää kaupunkitasoista ohjeistusta talousarvio-ohjeessa. Jotta ilmastobudjetti olisi voitu toteuttaa vuoden 2021 talousarviossa, olisi asia pitänyt ohjeistaa jo vuoden 2020 aikana.

Päästöbudjetin ja ilmastotoimiin varattujen määrärahojen esittämisessä rinnakkain on kuitenkin otettava huomioon, että päästöjen vähentäminen on pitkäjänteistä työtä eikä kaikkien tietylle vuodelle varatulla ilmastobudjetilla tehtyjen toimenpiteiden päästövaikutukset ainakaan täysimääräisesti kohdistu ko. talousarviovuoteen. Esimerkiksi investoinnit uusiin raideliikenneyhteyksiin vaikuttavat liikenteen päästöihin viiveellä.

25.03.2021

Asia/5

Lisäksi on hyvä huomioida, että myös muiden ilmiöiden budjetoinnille talousarvion yhteydessä on kiinnostusta. Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka edellyttää kattavaa kaupunkitasoista keskustelua.

On myös huomattava, että HKL:n omistama nykyinen joukkoliikenneomaisuus vaatii huomattavia vuosittaisia investointipanostuksia, jotta omaisuuden käytettävyyttä säilyy hyvällä tasolla, liikenteen turvallisuus pystytään varmistamaan ja omaisuuden arvo säilyy. Uusia budjetointitapoja luodessa on varmistettava, että nykyisen omaisuuden peruskorjaus- ja ylläpitoinvestointeihin varataan riittävä budjettirahoitus.

Lausunto ei ota kantaa siihen, millä aikataululla kaupungin ilmastobudjetti olisi mahdollista toteuttaa.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Ari Päivärinta

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maija.sarpo(a)hel.fi
Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mia Haglund ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet 9.12.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Helsingin ilmastovahti on erinomainen palvelu seurata Hiilineutraali Helsinki -ohjelman toteutumista ja kaupunkimme päästöjen vähenemistä. Tarvitsemme kuitenkin edelleen lisää keinoja arvioida poliittisten päätösten ja toimenpiteiden ilmastovaikutuksia.

Tampereen kaupunki on ottanut käyttöönsä ilmastobudjetin vuonna 2020. Oslossa ilmastobudjetti on laadittu jo kolmena vuonna. Sen avulla kaupunki tuo näkyväksi ilmastotoimiaan ja niihin budjetoituja taloudellisia resursseja. Samalla seurataan kaupungin toimenpiteiden riittävyyttä asetetun hiilineutraaliustavoitteen suhteen.

25.03.2021

Asia/5

Helsingin tulisi laatia vuodesta 2021 alkaen talousarvion yhteyteen ilmastobudjetti. Ilmastobudjetissa asetetaan kasvihuonepäästöille vuosikohtainen enimmäismäärä, havainnollistetaan mitä ilmastovaikutuksia kaupungin talousarviolla on ja miten se vaikuttaa kaupungin hiilineutraaliustavoitteisiin.

Tiedon lisäämisen lisäksi ilmastobudjetti antaa mahdollisuuden nostaa talousarvion ilmastovaikutukset keskusteluun kun päästöjen, toimenpiteiden ja kustannusten toteutumista seurataan vuosittain.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki ottaa käyttöön vuodesta 2021 alkaen ilmastobudjetin, joka esitellään vuosittain talousarvion yhteydessä ja jonka toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan kaupunginhallitukselle lausunnon aloitteesta 9.4.2021 mennessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maija.sarpo(a)hel.fi
Ari Päivarinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano